

Uchwała Nr LIX/570/10
Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska
z dnia 23 września 2010 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta i Gminy Pobiedziska na lata -2010-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w zw. z art. 6 ust.1,ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493,Dz.U .Nr 125, poz.842) – Rada Miejska Gminy Pobiedziska uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta i Gminy Pobiedziska na lata-2010-2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pobiedziska

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr 1
Rady Miejskiej Gminy Pobiedziska
z dnia 23 września 2010r.
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu
Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2010-2020

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W
RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
DLA MIASTA I GMINY POBIEDZISKA
na lata 2010-2020**

ROZDZIAŁ I

Określenie problemu, założenia i cele Programu

§ 1

Niniejszy Program ma na celu zwiększenie skuteczności wszechstronnych działań polegających na przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, rozumianej zgodnie z art. 2, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rozpowszechnienie zjawiska oraz skutki wynikające z pozostawiania ofiar i świadków w sytuacji przemocy przez wiele lat, stanowią poważne wyzwanie dla samorządu

- przemoc w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Pobiedziska występuje coraz częściej. Niepokojące dane odnoszą się zarówno do przemocy fizycznej, jak też psychicznej i zaniedbywania;
- przemoc częściej pojawia się w rodzinach o niższym statusie socjoekonomicznym oraz tam, gdzie nadużywa się alkoholu, jednakże nie jest to problem tylko tych rodzin;
- zdecydowana większość mieszkańców miasta i gminy Pobiedziska deklaruje, że słyszała o różnych instytucjach pomagających ofiarom przemocy. Nie oznacza to jednak znajomości konkretnych adresów. Zwraca także uwagę małą gotowość do poszukiwania pomocy instytucjonalnej;
- najwięcej osób zwraca się do policji o pomoc. Wskazuje to na konieczność odpowiedniego przygotowania policjantów oraz upowszechnienia oferty prawnej i poradnictwa psychologicznego dla ofiar przemocy w rodzinie;
- W ocenie pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Pobiedziskach „wśród społeczności lokalnej można zauważyć stosunkowo niski poziom świadomości społecznej w zakresie przemocy w rodzinie. Znaczna część społeczeństwa nie rozpoznaje zachowań przemocowych i akceptuje je jako normę w swoim otoczeniu;
- na terenie miasta i gminy Pobiedziska istnieje zaplecze dla powstania profesjonalnego systemu pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie. Aktualna struktura składa się jednak z pojedynczych ogniw, między którymi brakuje wystarczającego przepływu informacji i współpracy;
- Ciężar prowadzenia kompleksowych działań spoczywa na Ośrodkach Pomocy Społecznej i jest to najbardziej kompetentna grupa zawodowa. Dodatkowo posiadają motywację i chęci do dalszego doskonalenia swoich umiejętności. Jednocześnie istniejące przesłanki wskazują na realne zagrożenie wypaleniem zawodowym w tej grupie;
- konieczne jest usprawnienie systemu płynnego „przekazywania” osób doznających przemocy do kolejnych etapów profesjonalnej pomocy;
- istnieje dysproporcja pomiędzy ofertą pomocy krótkoterwałej w postaci interwencji i poradnictwa a oddziaływaniami długoterminowymi (wsparcie, terapia). Niewystarczająca jest oferta oddziaływań długoterminowych koniecznych do zapewnienia powrotu do zdrowia i pełnego funkcjonowania społecznego po ustaniu przemocy.

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie oraz istniejących zasobów instytucjonalnych do radzenia sobie z tym problemem wskazały na konieczność podjęcia działań w następujących obszarach:

- działania edukacyjne wśród mieszkańców;
- działania edukacyjne wśród osób świadczących profesjonalną pomoc, w tym: pracowników policji, pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia, pomocy pedagogiczno-psychologicznej i pomocy administracyjno-prawnej;
- wprowadzenie procedur i standardów pomagania ofiarom przemocy w rodzinie dla poszczególnych służb, które stykają się z problemem przemocy domowej;

- rozszerzenie oferty specjalistycznej pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie;
- zorganizowanie spójnego systemu oddziaływań interwencyjno-korekcyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie;
- stworzenie skoordynowanego systemu pomagania ofiarom przemocy w rodzinie;
- prowadzenie badań oraz zbieranie danych dotyczących rozmiarów przemocy w rodzinie.

Określenia mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla Programu Przeciwdziałania Przemocy na lata 2010-2020.

Mocne strony:

- mieszkanie interwencji kryzysowej w Pobiedziskach przy ulicy Zaulek.
- grupa specjalistów o wysokich kwalifikacjach, przygotowane kadry wykazujące gotowość stałego doskonalenia umiejętności.

Słabe strony:

- brak uchwalonego programu i systemowych działań na terenie miasta i gminy Pobiedziska
- brak infrastruktury oraz brak lokalnych organizacji pozarządowych działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- brak standardów i procedur współpracy instytucji, służb i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- brak aktualnej diagnozy potrzeb;
- brak koordynacji podejmowanych działań i sprawnego przepływu informacji;
- brak placówki (jednostki) koordynującej działania systemu i jej formalnego umocowania
- brak informatycznej, teleadresowej bazy danych o miejscach pomocy wraz z informacją o aktualnym stanie dostępności do programów pomocy;
- brak systemu monitoringu, superwizji i ewaluacji działań;
- niewystarczająca oferta specjalistycznej pomocy terapeutycznej dla ofiar przemocy;
- brak kompleksowych działań ukierunkowanych na zmianę zachowań sprawców przemocy w rodzinie;
- duża rotacja kadr w służbach interwencyjnych i brak systematycznych szkoleń;
- brak procedur interwencji dla placówek służby zdrowia w przypadkach przemocy.

Szanse:

- wykorzystywanie instrumentów prawnych stworzonych w szczególności przez ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493) oraz uchwalony przez Radę Ministrów w dniu 25 września 2006 r. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- akceptacja społeczna dla działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy;
- szkolne programy przeciwdziałania przemocy

Zagrożenia:

- mała stabilność kadry i brak ciągłości finansowania zadań;
- niewystarczające nakłady finansowe z budżetu państwa i gminy na realizację zadań zleconych i własnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- brak tradycji współpracy między służbami, resortowość działań;
- nadmierne obciążenie niektórych realizatorów Programu innymi zadaniami.

Przystępując do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2010-2020, przyjęto założenie, że tylko interdyscyplinarne działania mogą przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenia skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje. Przedstawiony Program - jako projekt wieloletni - ma stworzyć podstawy do **utworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie** , o

którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Program w swoich założeniach uwzględnia specyfikę Miasta i Gminy Pobiedziska oraz dotychczasowe działania . Odpowiada na potrzeby różnych grup społecznych (dzieci, młodzieży, osób starszych itd.) doznających przemocy w rodzinie oraz problemy wskazywane przez społeczności lokalne.

Zakłada współpracę wielu służb, instytucji i organizacji pozarządowych, zarówno na poziomie lokalnym, jak i na poziomie powiatowym i wojewódzkim. Określa też kierunki działań prewencyjnych, wskazuje zadania pomocowe kierowane do poszczególnych członków rodzin, w których ten problem występuje oraz proponuje działania zwiększające kompetencje i profesjonalizm osób pomagających. Program przewiduje również monitoring, ewaluację i superwizję jako metodę wspierania rozwoju zawodowego zwiększającą jakość i efektywność niesionej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.

Warunkiem osiągnięcia celów Programu jest włączenie się w jego realizację policji, oświaty ,służby zdrowia ,sądu i prokuratury w ramach podpisanych przez Burmistrza Miasta i Gminy Pobiedziska porozumień o współpracy (art.9a ust.8 ustawy).

Zakłada się, że w efekcie realizacji Programu nastąpi wzrost świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, że jak największa liczba przypadków przemocy będzie rozpoznawana wcześniej oraz że zostanie uruchomiony – oparty na procedurach i standardach – zintegrowany i efektywny system pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

§ 2

Celem ogólnym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie jak również zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje.

§ 3

Celami szczegółowymi Programu są:

- 1) podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie adresowanych do różnych grup społecznych,
- 3) zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- 4) dostosowanie zasobów istniejących na terenie miasta i gminy Pobiedziska do potrzeb tworzonego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) zapewnienie kompleksowej pomocy rodzinom, w których występuje przemoc z uwzględnieniem potrzeb wszystkich członków rodzin,
- 6) zintegrowanie środowisk i działań na rzecz ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ II Zadania Programu

§ 4

1. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 1, będzie realizowany w szczególności przez:
 - 1) upowszechnianie informacji na temat przemocy w rodzinie, a w szczególności czynników ryzyka, możliwości przeciwdziałania i ochrony przed przemocą oraz podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie,
 - 2) współdziałanie w organizacji kampanii społecznych ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, propagujących konstruktywne formy współżycia oraz wychowania w rodzinie,
 - 3) prowadzenie akcji informacyjnych kierowanych do różnych grup odbiorców i środowisk na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów jej przeciwdziałania oraz możliwości uzyskania pomocy na terenie miasta,

- 4) badanie postaw społecznych mieszkańców wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 2, będzie realizowany w szczególności przez:
 - 1) przegląd oferty profilaktycznej, ocenę jej efektywności oraz promocję w środowisku lokalnym,
 - 2) współpracę z realizatorami programów przeciwdziałania przemocy w środowiskach szkolnych i rówieśniczych,
 - 3) realizację programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży, nauczycieli i pracowników żłobków, przedszkoli, szkół, innych placówek oświatowych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych dotyczących m.in.:
 - a) konstruktywnej komunikacji interpersonalnej,
 - b) wychowania bez przemocy,
 - c) modyfikowania agresywnych zachowań,
 - d) mediacji i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy,
 - 4) realizację programów profilaktycznych ukierunkowanych na rozwój umiejętności wychowawczych rodziców,
 - 5) wczesne rozpoznawanie i reagowanie na sytuacje, w których istnieje podejrzenie występowania przemocy w rodzinie bądź zagrożenie wystąpienia przemocy,
 - 6) ewaluację programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
 3. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 3, będzie realizowany w szczególności przez:
 - 1) szkolenie grup zawodowych realizujących zadania tworzonego gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, w tym zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych.
 - 2) uruchomienie i realizację programu szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla:
 - a) pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej
 - b) psychologów i pedagogów szkolnych,
 - c) Funkcjonariuszy policji
 - 3) umożliwianie podnoszenia kwalifikacji specjalistom, konsultantom, doradcom ,którzy będą świadczyć pomoc specjalistyczną w tworzonym systemie, w tym członkom i pracownikom organizacji pozarządowych,
 - 4) opracowanie oraz wdrażanie standardów i procedur postępowania wobec osób doznających przemocy i stosujących przemoc w rodzinie,
 - 5) prowadzenie superwizji dla realizatorów zadań tworzonego gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
 4. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 4, będzie realizowany w szczególności przez:
 - 1) przeprowadzenie diagnozy potrzeb oraz oceny istniejących zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Pobiedziska
 - 2) inicjowanie przekształceń, pozyskiwanie środków oraz uruchomienie nowych placówek i/lub programów, zgodnie z istniejącymi potrzebami,
 - 3) ewaluację udzielanej pomocy pod względem przydatności, efektywności i racjonalności wydatków.
 5. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 5, będzie realizowany w szczególności przez:
 - 1) udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie pozostającym w środowisku zamieszkania,
 - 2) udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania,
 - 3) wspieranie programów interwencyjnych w sprawach dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie,
 - 4) wspieranie programów psychoedukacyjnych kierowanych do dzieci, które są ofiarami i świadkami przemocy w rodzinie,
 - 5) realizowanie programów interwencji i wsparcia dla osób starszych doznających przemocy ze strony swoich bliskich lub opiekunów,
 - 6) poszerzenie oferty placówek leczenia odwykowego o programy dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz stosujących przemoc,

- 7) wspieranie programów pomocy psychoterapeutycznej dla:
 - a) osób doznających przemocy w rodzinie,
 - b) dzieci krzywdzonych,
 - c) osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 8) prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- 9) wspieranie programów kierowanych do sprawców przemocy w rodzinie przebywających w zakładach penitencjarnych,
- 10) wspieranie programów zapewniających bezpieczeństwo socjalne osobom doznającym przemocy w rodzinie.
6. Cel, o którym mowa w § 3 pkt 6, będzie realizowany w szczególności przez:
 - 1) powołanie zespołu interdyscyplinarnego
 - 2) współpraca podmiotów działających na podstawie porozumień zawartych między Burmistrzem Miasta i Gminy Pobiedziska a tymi podmiotami
 - 3) utworzenie systemu informacji o zjawisku przemocy w rodzinie i udzielanej pomocy na terenie Miasta i Gminy Pobiedziska oraz monitorowanie realizacji Programu,
- 4) opracowanie i upowszechnienie informatora o Programie oraz o instytucjach i organizacjach realizujących zadania miast i gminy Pobiedziska w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ III

realizacja Programu

§ 5

1. Realizatorem Programu jest :
 - 1) Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska poprzez Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne zgodnie z kompetencjami. i
 - 2) Zespół Interdyscyplinarny, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ IV

Zespół interdyscyplinarny

§ 6

1. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym,
2. Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania o odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowe warunki jego funkcjonowania,
3. W celu przedstawiania wniosków, opinii w zakresie realizacji Programu, a także wskazywania priorytetów w tym zakresie oraz inicjowania innych przedsięwzięć dla zwiększenia skuteczności rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, Burmistrz Miasta i Gminy Pobiedziska powołuje Zespół interdyscyplinarny,
4. Członkowie zespołu wykonują zadania w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych bez prawa do wynagrodzenia
5. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

ROZDZIAŁ VI

Zasady finansowania Programu

§ 8

Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane ze środków budżetowych Miasta i Gminy Pobiedziska, w tym z dotacji celowych, darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy Unii Europejskiej, a także ze środków własnych realizatorów.

ROZDZIAŁ VII

Postanowienia końcowe

§ 9

1. Harmonogram realizacji Programu stanowi załącznik Nr 1 do Programu.